

Cròniques del món



El primer ministre belga, Yves Leterme, ara en funcions, el dia 28 d'abril, en el moment de comparèixer davant la premsa per anunciar que no es presentaria a les noves eleccions.

Bèlgica tornarà a anar a les urnes

BRUSSEL·LES ■ Raquel Correa

La renúncia, una vegada més, del primer ministre belga Yves Leterme, ha abocat els belgues a unes noves eleccions, previstes per al mes de juny. La nit que Leterme va presentar la dimissió, al Facebook va néixer una nova nació: el Belgikistan, el país que es passa més temps en crisi que sota un govern estable. La dimissió del primer ministre Leterme de fa dues setmanes fou la tercera en dos anys. Un reflex de la inestabilitat d'un país incapaç de posar fi a l'etern enfrontament entre valons i flamencs. La crisi actual, com totes, té l'origen en la circumscripció electoral i judicial del districte Brussel·les-Hal-Vilvorde (BHV), que agrupa Brussel·les i les poblacions de la perifèria de la capital. Com que a Bèlgica no hi ha cap partit estatal, a Flandes es voten partits flamencs i a Valònia, partits valons. BHV, però, n'és una excepció

perquè, tot i pertànyer territorialment a Flandes, els prop de 150.000 francòfons que hi viuen tenen el privilegi de poder votar per llistes francòfones i relacionar-se amb l'administració en francès. Una excepció a què els francòfons no volen renunciar, mentre que els flamencs en reclamen una reforma, perquè els fa perdre sobirania dins el seu territori. Mentre els francòfons lluiten per mantenir l'*statu quo* a BHV, els neerlandòfons malden per dividir la circumscripció en dues parts: Brussel·les capital, on, com que és bilingüe, es podrien continuar votant llistes neerlandòfones i francòfones; i la perifèria, que, essent situada a Flandes, consolidaria la frontera lingüística també com a frontera política i seria un pas cap a la independència de Flandes. De fet, en el moment de tancar aquesta edició els partits flamencs valoraven la possibilitat d'unir-se en bloc contra el BHV. Els

flamencs han estat la comunitat històricament pobra i marginada socialment i política a Bèlgica, tot i ser la majoria de la població (60%). Però aquestes darreres dècades han anat guanyant pes econòmic i autonomia política per conquerir més drets regionals i lingüístics i continuen reivindicant poders més amplis per a Flandes. Mentre ells s'enriqueixen i el seu nacionalisme pren més espai, els valons, que havien dominat el país fins feia poc, s'empobrien a causa de la crisi del seu teixit empresarial, basat en la mineria, el metall i l'acer. Si Flandes s'independitzés fóra una nació identitàriament forta i econòmicament potent. Però Valònia es quedaria desamparada. Per això els francòfons miren d'evitar qualsevol pas en aquesta direcció i volen formar un nou govern federal. Seria el cinquè en dos anys i l'enèsim que cercaria l'entesa entre dues parts irreconciliables.

BERLÍN ■ Gemma C. Serra

Merkel, a la caldera renana. Nou mesos després de ser reelegida, aquest diumenge la cancellera alemanya, Angela Merkel, es retroba amb les urnes amb unes quantes qüestions al cap: què és pitjor, llevar-se cada matí amb els exigents socis liberals compartint llit de matrimoni, o bé perdre el control del Bundesrat, la cambra del poder territorial, el regne dels *länder*? El segon dilema és saber què li sortirà més car, que els electors ensenyessin la targeta groga als liberals o que ho hagi de fer ella mateixa, si resulta que els sondatges s'equivoquen i no hi ha vot de càstig als seus impertinents socis de govern. Aquest diumenge hi ha eleccions a Renània del Nord-Westfàlia, el *land* més poblat del país, amb uns 18 milions d'habitants, que des del 2005 és en poder de la Unió Cristiano-demòcrata (CDU), en coalició amb el Partit Liberal (FDP). El líder local, Jürgen Rüttgers, es va imposar aleshores en un *land* que havia estat feu del Partit Socialdemòcrata (SPD). Va precipitar, de passada, la convocatòria d'eleccions generals anticipades per Gerhard Schröder, el canceller d'aleshores. Per a la socialdemocràcia, perdre a Renània era deixar morir el darrer batec al cor vermell d'Alemanya. Schröder va recórrer a les urnes, convençut que Merkel no era cap rival a tenir en compte. El resultat va ser el pas a la jubilació anticipada, per al titular, i la irrupció d'una dona al poder de la primera potència europea a qui molts altres, abans, havien comès l'error de menysprear. Cinc anys després, Renània torna a votar, ara amb el binomi CDU-FDP al poder a Berlín i a Düsseldorf, la capital del *land*. Les enquestes no pinten bé per a la coalició de Rüttgers. Teòricament, quedaran al voltant del 46%, bàsicament per culpa dels liberals, cosa que voldria dir relleu al poder, sigui en favor d'una coalició de la CDU amb el Verds, sigui d'un front entre el SPD, l'Esquerra i els Verds, o sigui en forma de gran coalició. "Merkel estarà contenta de veure fora els liberals. Així no haurà d'aguantar més temps les seves absurditats fiscals", deia aquests dies el president de l'SPD, Sigmar Gabriel, respecte a les conseqüències que un vot de càstig a l'FDP tindria a l'àmbit federal. És dir, fer baixar els fums a un soci

que no para de molestar la cancellera amb les seves exigències d'unes retallades fiscals impracticables en temps de crisi. Contenta? Bé, potser sí que la cancellera n'està farta dels seus teòrics socis naturals i sobretot del líder de



La cancellera alemanya, Angela Merkel.

l'FDP i ministre d'Afers Estrangers, Guido Westerwelle, el cap de la diplomàcia alemanya més impopular de la història de la República Federal (FDP), segons les enquestes. Però compensarà aquesta petita –i inconfessable– alegria els maldecaps que li comportarà perdre la majoria al Bundesrat? Probablement no. Independentment de si comparteix o no l'antipatia dels seus conciutadans per Westerwelle, al sistema federal alemany topar amb al poder dels *länder* vol dir topar, llei a llei, amb el bloqueig parlamentari. I Merkel és, sobretot, una dona assenyada.

MOSCOU ■ Natàlia Boronat

Crisi política a Ucraïna. Els sectors nacionalistes ucraïnesos van alertar durant la campanya electoral de les presidencials d'enguany que la victòria de Víktor Ianukòvitx faria tornar Ucraïna a l'esfera d'influència de Rússia. En només dos mesos a la presidència, Ianukòvitx ha fet un tomb de 180 graus en les relacions amb Moscou, després d'haver tocat fons durant el mandat de Víktor Iúshenko, que el Kremlin acusava d'antirús. En arribar a la presidència el 2005, Iúshenko va anunciar que volia que Ucraïna deixés de considerar-se la germana petita de Rússia, un país amb qui comparteixen l'origen de l'estat, la Rus de Kíev dels segles IX i X, i mil anys d'història en què s'han anat trobant i separant, i durant els quals s'han anat modelant les diferències de l'actualitat entre l'est d'Ucraïna, històricament més lligat a Rússia, i l'oest, que sempre ha estat

més relacionat amb l'Europa central. Iúshenko va treballar sobretot en la creació de la identitat nacional ucraïnesa adoptant un seguit de mesures culturals, polítiques, lingüístiques i interpretacions històriques que van fer enfurismar Moscou que, a més, també mirava amb recel els moviments de Kíev vers occident i cap a un hipotètic ingrés a l'aliança atlàntica. El 21 d'abril passat Ianukòvitx, juntament amb el seu homòleg rus, Dmitri Medvedev, van anunciar que havien signat un acord per regular la presència de la flota russa de la mar Negra a les instal·lacions de Sebastòpol (a les costes ucraïneses de Crimea) més enllà del 2017, quan s'acaba el contracte vigent signat després de la desintegració de la Unió Soviètica. Aquest anunci va provocar la ira dels nacionalistes, que consideren la presència militar russa un factor inestabilitzador de la regió. En canvi d'allargar el lloguer del port de Sebastòpol, Kíev va aconseguir un descompte del 30% del gas que compra a Rússia, una mesura que s'espera que alleugereixi l'ofegada economia ucraïnesa. A més, Moscou confia que la bona comprensió amb Ianukòvitx



Batalla campal al parlament d'Ucraïna.

permetrà d'aprofundir una cooperació energètica que beneficiï les empreses russes. La setmana passada els diputats opositors a la Rada suprema (el parlament ucraïnès) van provar de fer boicot a la votació del nou acord sobre la flota russa, amb una batalla campal a la cambra, però el caos que van originar no va impedir que la llei es ratifiqués. Les reaccions irades de l'oposició, la crida als ucraïnesos a unir-se contra els qui acusen de vendre el país als russos i l'anunci de noves mobilitzacions han tornat a evidenciar la gran divisió d'Ucraïna i a amenaçar la delicada estabilitat política del país.

Països Catalans

TV3: sense Barça ni repetidors municipals

VALÈNCIA ■ Núria Cadenes

Prou emoció hi havia abans del partit, que només faltava la desconexió forçada. Els telèfons van bullir i la gent trucava a qui se li acudia: a Canal 9, per queixar-se'n, a la transmissió radiofònica de Joaquim Maria Puyal, a Acció Cultural del País Valencià (ACPV). El cas és que, cinc minuts abans de començar l'esperat partit de semifinal de la Champions League entre el FC Barcelona i l'Inter de Milà, la pantalla es va fer negra.

Era la primera de les notícies relacionades amb la nova tanda d'escomeses contra les emissions de TV3 al País Valencià que ha posat en joc el govern de Francisco Camps: el mateix 28 d'abril, de vesprada, Canal 9 va enviar un requeriment notarial a ACPV, l'entitat cívica que fa possible que encara arribin les emissions de TV3, Canal 33, K300 i 3/24 a bona part del País Valencià. De cop, davant del partit que podia posar en evidència la tria que fa l'audiència valenciana en confrontar dos productes televisius, els directius de Canal 9 van voler fer valer els drets d'emissió que té contractats sobre els partits de futbol al territori autonòmic valencià. I va enviar l'amenaça a ACPV. No hi va haver partit.

La segona escomesa va arribar per la via del requeriment administratiu. Aquesta vegada, contra els petits municipis que han anat alçant repetidors per tal d'oferir als seus habitants la possibilitat de veure també TV3. La xarxa de repetidors d'ACPV ha pogut abastar aproximadament un 80% del territori valencià. Alguns municipis que en quedaven aïllats per qüestions orogràfiques van decidir, expliquen des de l'entitat cultural, "pagar el seu repetidor". És el cas, per exemple, de Catí, a l'Alt Maestrat, que, tal com ha explicat recentment el seu alcalde, Manuel Puig (PP), va alçar el repetidor "atenent la demanda dels veïns als quals els agrada veure el futbol o els



La reivindicació de poder veure TV3 és una constant des que van començar els tallers. A la imatge, les joventuts dels partits polítics valencians compartint pancarta "Junts per TV3".

reportatges que emeten" des de TV3. Ara ja no ho podran fer: una carta de la Generalitat valenciana els instava a tancar les instal·lacions en un termini de cinc dies, amb l'amenaça d'una multa entre 60.000 i 100.000 euros en cas que no tallessin el senyal. I, per evitar la sanció econòmica, han hagut de tallar.

ACPV ha destacat que en cap dels dos casos no hi ha hagut "cap intent del govern valencià per posar-se prèviament en contacte amb els afectats, ni per temptejar prèviament una via de diàleg per solucionar la situació, sinó que directament s'ha actuat amb l'amenaça del càstig legal i econòmic".

I és davant d'aquesta nova ofensiva que han recalcat la importància de la iniciativa legislativa popular per una "Televisió sense Fronteres" que impulsa l'entitat cívica: "Els fets ens mostren que és l'únic que pot fer pos-

sible que es continue veient TV3 al País Valencià." I, per aconseguir-ho, reblaven, "cal arribar al mig milió de signatures vàlides". De fet, en aquesta recta final per a assolir la fita, la ILP rebia un nou impuls, el 29 d'abril: el Parlament de Catalunya va ser testimoni de la signatura conjunta dels portaveus del PSC, Miquel Iceta; de CiU, Felip Puig; d'ERC, Anna Simó; i d'ICV, Dolors Camats. Acompanyats per Eliseu Climent, president d'ACPV, i per Muriel Casals, presidenta d'Òmnium Cultural, els partits mostraven així el seu suport explícit a la ILP, tal com ja havia fet el president i la junta de portaveus del Parlament català el mes de febrer passat.

"És un fet molt important i significatiu —remarcaven des d'ACPV—: en plena precampanya electoral han deixat durant una estona les seues diferències per signar conjuntament. Però és que la causa s'ho val."